

ด้านที่ 1

พัฒนาการเรียนการสอน

แนวปฏิบัติที่ดีของการจัดการเรียนการสอน
สู่การพิชิตผลสอบสภาการพยาบาล

สังเคราะห์องค์ความรู้จากการจัดการความรู้

(Knowledge Management Synthesis)

ประเด็นการจัดการความรู้ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน

แนวปฏิบัติที่ดีของการจัดการเรียนการสอนสู่การพิชิตผลสอบสภาการพยาบาล

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

เพื่อการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนยกระดับผลสำเร็จในการสอบรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาล

2. การวิเคราะห์ระดับองค์ความรู้ตามขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรม 6 ขั้นตอน

เป็นการพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (BB: Best Practice Development)

3. แนวทางการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีตามกระบวนการจัดการความรู้

การสร้าง Best Practice ตามกระบวนการ KM เป็นการเปลี่ยนความรู้จากประสบการณ์ (Tacit Knowledge) และความรู้เชิงวิชาการ (Explicit Knowledge) ให้กลายเป็นแนวทางปฏิบัติที่พิสูจน์แล้วว่าสามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิม โดยดำเนินการผ่าน 7 ขั้นตอนของ KM และสามารถเชื่อมโยงกับโมเดล MB-PB-DB-CB-BB-IB เพื่อแสดงพัฒนาการจากองค์ความรู้สู่การเป็นนวัตกรรมที่มีผลกระทบต่อองค์กรและสังคมได้อย่างชัดเจน

4. องค์ความรู้/แก่นความรู้ ที่สังเคราะห์ได้ (Knowledge Statement)/ โมเดลหรือกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์

การสังเคราะห์องค์ความรู้แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อความเป็นเลิศในการสอบความรู้เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จากเอกสารทั้ง 5 แห่งของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สามารถสรุปเป็นแนวปฏิบัติที่ครอบคลุมมิติต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1: กรอบแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน (Foundation & Framework)

เพื่อให้การเตรียมความพร้อมมีประสิทธิภาพ ทุกสถาบันได้ใช้การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เป็นฐาน โดยเฉพาะ SECI Model ในการ

เปลี่ยนความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวอาจารย์ (Tacit Knowledge) ออกมาเป็นคู่มือและแนวปฏิบัติที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) ร่วมกับวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อควบคุมมาตรฐานการดำเนินงาน แนวคิดหลักที่ใช้ประกอบด้วย:

- **Outcome-Based Education (OBE):** การจัดการศึกษาที่ยึดผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นตัวตั้ง โดยเชื่อมโยงผลลัพธ์ระดับรายวิชา (CLO) ให้สอดคล้องกับ Test Blueprint ของสภาการพยาบาล
- **Bloom's Taxonomy:** เน้นการพัฒนาทักษะการคิดจากชั้นความจำสู่การวิเคราะห์และประเมินค่า เพื่อรับมือกับข้อสอบแบบสถานการณ์จำลอง (Case-based)
- **Adult Learning Theory:** ส่งเสริมให้ผู้เรียนกำกับตนเอง (Self-directed learning) และมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้

ส่วนที่ 2: ขั้นตอนการดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศ (Strategic Implementation)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Data-Driven Improvement)

- วิเคราะห์ผลการสอบย้อนหลัง 3-5 ปี เพื่อหาช่องว่างความรู้ (Gap Analysis) และระบุรายวิชาที่นักศึกษาทำคะแนนได้ต่ำ
- วิเคราะห์จุดอ่อนรายบุคคลผ่านการสอบ Pre-test หรือ Mock Exam เพื่อจำแนกกลุ่มนักศึกษาตามศักยภาพ (เช่น กลุ่มสีเขียว เหลือง แดง)

2. การจัดการเนื้อหาและคลังความรู้ (Content & Repository Management)

- กำหนดเนื้อหา "The Must" หรือสาระสำคัญที่จำเป็นต้องรู้ใน 8 วิชาหลัก เพื่อลดความซ้ำซ้อนและกระชับเนื้อหา
- สร้างคลังข้อสอบดิจิทัลและสื่อมัลติมีเดีย (VDO ดิจิทัล, E-book) ที่เข้าถึงได้ง่ายผ่าน Google Drive, Facebook หรือระบบ LMS ของวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

3. นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน (Instructional Innovation)

- เปลี่ยนจาก "การบรรยาย" เป็น **Active Learning** โดยใช้กรณีศึกษา (Case-based learning) และการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง (Simulation-based learning)
- ใช้เทคนิค **Distractor Analysis** (การวิเคราะห์ตัวลวง) และการให้ข้อมูลย้อนกลับทันที (Real-time Feedback) เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเหตุผลว่าทำไมคำตอบจึงถูกหรือผิด
- ใช้เทคนิคการช่วยจำ เช่น **Mnemonic**, Mind Map, และสรุป Concept Linking เพื่อเชื่อมโยงพยางศัพท์กับการพยาบาล

4. ระบบสนับสนุนและเพื่อนช่วยเพื่อน (Support System & Peer Tutoring)

- จัดระบบ Peer-to-Peer Learning ให้นักศึกษาที่เก่งช่วยติวนักศึกษาที่อ่อนในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย
- การสอนซ่อมเสริมแบบเจาะจง (Targeted Intervention) สำหรับกลุ่มเสี่ยง โดยใช้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญช่วย Coaching เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย

ส่วนที่ 3: โมเดลแห่งความสำเร็จ (Success Models)

จากการสังเคราะห์ พบโมเดลสำคัญที่เป็นต้นแบบแนวปฏิบัติที่ดี ดังนี้:

- **NURSE-PASS Model:** (N) วิเคราะห์ความจำเป็น, (U) เข้าใจ Blueprint, (R) ใช้ทรัพยากรร่วมกัน, (S) ฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ, (E) ประเมินและให้ Feedback
- **TUTOR Model:** (T) รูปแบบการติวที่หลากหลาย, (U) วางแผนความเร่งด่วน, (T) เทคนิควิเคราะห์โจทย์, (O) แบ่งกลุ่มทบทวน, (R) การเสริมพลังใจ

- **PCK PRO Model:** (P) จิตวิทยาและเพื่อนช่วยเพื่อน, (C) การคิดหาเหตุผลทางคลินิก, (K) การจัดการความรู้ตาม Blueprint, (PRO) การ Coaching เชิงรุก
- **UDON-ACE Model:** เน้นความสามัคคีในเป้าหมาย (Unity), การใช้ข้อมูลขับเคลื่อน (Data Driven), และระบบสนับสนุนที่ครอบคลุม (Omni Support)

ส่วนที่ 4: การดูแลทางจิตวิทยาและปัจจัยความสำเร็จ

1. การเสริมพลังและลดความเครียด (Empowerment & Resilience)

- สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย (Safe Zone) ไม่ตัดสิน (Non-judgmental) เพื่อให้นักศึกษากล้าแสดงออก
- จัดกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration Talk) จากศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จ และกิจกรรมเสริมพลังใจ เช่น การฝึกสมาธิบำบัด (SKT) หรือ กิจกรรมตามความเชื่อทางจิตวิญญาณ

2. การติดตามและการสะท้อนคิด (Monitoring & Reflection)

- ใช้กิจกรรม **AAR (After Action Review)** หลังการสอบเสมือนจริงเพื่อค้นหาจุดที่ต้องปรับปรุงและเทคนิคที่ใช้ได้จริง
- ระบบติดตามความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล (E-track) เพื่อให้ทั้งอาจารย์และนักศึกษาทราบสถานะการเรียนรู้ในปัจจุบัน

สรุปองค์ความรู้: การสอบสภาการพยาบาลให้ประสบความสำเร็จไม่ได้เกิดจากการติวเข้มในช่วงสุดท้ายเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจาก "ระบบนิเวศการเรียนรู้" ที่ใช้ข้อมูลจริงมาวางแผน พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ผ่าน Active Learning และการดูแลหัวใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบภายใต้กระบวนการ KM และ PDCA ที่เข้มแข็ง

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors)

- ผู้บริหารให้วิสัยทัศน์และการสนับสนุนทรัพยากรอย่างต่อเนื่อง
- ความร่วมมือของทีมาจารย์ทุกสาขาวิชา (Cross-functional CoP)
- ความมุ่งมั่นของนักศึกษาที่มองเป้าหมายเดียวกันคือการสอบผ่าน 100%

ระบบนิเวศแห่งความสำเร็จ: 5 กลยุทธ์พิชิตใบประกอบวิชาชีพพยาบาล

รากฐานข้อมูลและนวัตกรรมการเรียนรู้ (Data & Instructional Innovation)

**การวิเคราะห์เชิงรุกด้วย
Test Blueprint และ Gap Analysis**
วิเคราะห์โครงสร้างข้อสอบและ
ผลสอบย้อนหลังเพื่อเปิดจุดอ่อน
รายบุคคลและวางแผนแก้ไข

**เน้นเนื้อหา "The Must"
ผ่าน Active Learning**
คัดกรองสาระสำคัญ 8 วิชาหลัก
และใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อ
เพิ่มความเข้าใจและจดจำ

**คลังความรู้ออนไลน์
เข้าถึงได้ 24 ชั่วโมง**
ใช้ Google Drive และ Social
Media จัดเก็บวิดีโอสรุป สไลด์
ข้อสอบ และอัปเดตเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง

ระบบสนับสนุนและพลังใจ (Support System & Empowerment)

**การแบ่งกลุ่มตามศักยภาพ
และระบบเพื่อนช่วยเพื่อน**
จำแนกนักศึกษาตามกลุ่มสี
(เข้ม-เหลือง-เขียว) เพื่อให้การดูแล
ที่เหมาะสมและตรงจุด

**เทคนิควิเคราะห์ตัวดอง
(Distractor Analysis)**
สอบวิธีการตัดตัวเลือกอย่างเป็นระบบ
ฝึกเหตุผลเชิงวิพากษ์และ
ลดข้อผิดพลาดในการเลือกคำตอบ

**การสร้าง Safe Zone
และสมาธิบำบัด (SKT)**
ลดความเครียดและสร้างแรงบันดาลใจ
ผ่านกิจกรรม Inspiration Talk
และการฝึกจิตสติในทุกวัน

ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

การสนับสนุนที่มีปฏิสัมพันธ์ 360 องศา สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
มุ่งสู่เป้าหมายด้วยการสอยผ่านใบประกอบวิชาชีพ

โมเดลแห่งความสำเร็จ

NURSE-PASS

วิเคราะห์ความจำเป็น,
เข้าใจ Blueprint,
และฝึกทักษะอย่างเป็นระบบ

TUTOR

เน้นรูปแบบการติวที่หลากหลาย,
แบ่งกลุ่มกับทวน,
และเสริมพลังใจ

PCK PRO

ใช้จิตวิทยาเพื่อนช่วยเพื่อน,
การคิดทางคลินิก,
และการ Coaching เชิงรุก

ภาพที่ 1 ระบบนิเวศแห่งความสำเร็จ: 5 กลยุทธ์พิชิตใบประกอบวิชาชีพพยาบาล